

Dictamen en relació amb la consulta formulada per la delegada de protecció de dades d'una entitat relativa a la possibilitat de facilitar les dades identificatives del personal de vigilància a persones usuàries

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una sol·licitud de dictamen de la delegada de protecció de dades (DPD) d'una entitat relativa a la possibilitat de facilitar les dades identificatives del personal de vigilància a persones usuàries.

En la consulta s'exposa que l'entitat té externalitzat el servei de vigilància de les seves estacions, trens i instal·lacions a diferents empreses de seguretat que operen en el mercat i que aquestes empreses tenen contractats a vigilants de seguretat que compten amb el seu títol i habilitació per dur a terme les funcions que els hi són encomanades.

Segons s'indica, en ocasions, hi ha persones usuàries que no estan d'acord amb la forma d'actuar d'algun vigilant de seguretat i presenten la corresponent reclamació al servei d'atenció al client de l'entitat, sol·licitant les dades identificatives del vigilant de seguretat en concret (nom, cognoms, TIP) als efectes d'exercitar accions legals contra aquest.

D'acord amb aquests antecedents la DPD sol·licita un pronunciament respecte de les qüestions següents

“a) Seria un tractament de dades lícit el fet de facilitar les dades identificatives del vigilant de seguretat, que presta servei en les instal·lacions de (...) i està contractat per una tercera empresa, a la persona usuària que ha presentat una reclamació al servei d'atenció al client de (...), sense haver recavat el consentiment previ i exprés del vigilant de seguretat afectat?”

b) Quina seria la causa de licitud del tractament de les previstes en l'article 6 del RGPD? En especial, quina seria la causa de licitud diferent al consentiment explícit que pogués prestar la persona interessada (vigilant de seguretat)?

c) En cas afirmatiu, quines serien les dades personals que es podrien facilitar (nom i cognoms, TIP)?

d) En cas que es puguin facilitar, caldria que (...) comunicués al vigilant de seguretat afectat i/o a l'empresa de seguretat que el té contractat el fet de que s'han demanat les seves dades per part d'una persona usuària arrel d'una reclamació rebuda i s'han facilitat a aquesta persona usuària?”

Analitzada la consulta, que no s'acompanya d'altra documentació, d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, emeto el dictamen següent:

I

(…)

II

Les qüestions plantejades per la delegada de protecció de dades estan relacionades amb la comunicació de dades identificatives (nom, cognoms i TIP) dels vigilants de seguretat de trens, estacions i altres instal·lacions de l'entitat, quan els siguin requerides per usuaris del servei que hagin presentat una reclamació al servei d'atenció al client de l'entitat.

Segons s'indica en la consulta aquests vigilants de seguretat són personal contractat per les empreses de seguretat que presten els seus serveis a l'entitat.

En aquest context la primera qüestió que es planteja és si facilitar les dades identificatives del vigilant de seguretat, que presta servei en les instal·lacions de l'entitat i està contractat per una tercera empresa, a la persona usuària que ha presentat una reclamació al servei d'atenció al client de l'entitat, sense haver recavat el consentiment previ i exprés del vigilant de seguretat afectat, seria un tractament lícit.

La sol·licitant d'aquest dictamen és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i independent que actua en règim d'empresa mercantil i que es regeix d'acord amb el que estableix l'article 5 dels seus estatuts, *“per aquests estatuts, per la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana, per les normes de dret civil, mercantil i laboral, per la normativa sectorial reguladora dels transports terrestres i, en tot el que sigui aplicable, pel Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, per la Llei 11/1981, de 7 de desembre, de patrimoni, així com per la resta de disposicions aplicables, especialment les relatives a l'exercici de potestats administratives i a les relacions de tutela amb l'administració pública”*.

Per la informació facilitada i la documentació contractual publicada en el seu perfil de contractant, el servei de vigilància dels trens, estacions i les dependències de l'entitat es presta a través d'empreses de seguretat externes.

Segons consta en el plec de clàusules administratives particulars del contracte *“Servei de seguretat i vigilància, dependències i material mòbil de les Línies Metropolitanes i Línia Lleida La Pobla de Segur (...)”* (en aquests moments en licitació):

“L'adjudicatari serà responsable del treball executat per les persones que s'ocupin d'executar la prestació i notificarà a (...) tot el personal que prestarà serveis i executarà les obres en les seves dependències, i les variacions que es produeixin.”

Per tant, la informació sobre els vigilants de seguretat que presten serveis en les dependències i material mòbil de les línies de ferrocarrils és informació en poder de l'entitat com a conseqüència de l'execució del contracte de serveis entre aquella i les empreses de seguretat adjudicatàries del contracte.

Centrada la consulta en aquests termes, per tal de respondre a les qüestions plantejades per la DPD cal tenir en consideració que el Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant,

RGPD)), estableix que tot tractament de dades personals, entès com a “*cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción*” (article 4.2 RGPD) ha de ser lícit, lleial i transparent en relació amb l'interessat (article 5.1.a)).

Per tal que un tractament sigui lícit cal comptar amb, al menys, una base jurídica de les previstes a l'article 6.1 de l'RGPD, que estableix:

“a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;

b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;

c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;

d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;

e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;

*f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero, siempre que sobre dichos intereses no prevalezcan los intereses o los derechos y libertades fundamentales del interesado que requieran la protección de datos personales, en particular cuando el interesado sea un niño.
(...)”*

Tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8 de l'LOPDGDD, el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en les bases jurídiques de l'article 6.1.c) i 6.1e) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Alhora, segons l'article 86 de l'RGPD: “*Los datos personales de documentos oficiales en posesión de alguna autoridad pública o u organismo público o una entidad privada para la realización de una misión en interés público podrán ser comunicados por dicha autoridad, organismo o entidad de conformidad con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se les aplique a fin de conciliar el acceso del público a documentos oficiales con el derecho a la protección de los datos personales en virtud del presente Reglamento.*”

Vist això, cal fer esment a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTC), la qual té per objecte, entre d'altres, “*regular i garantir el dret d'accés de les persones a la informació i la documentació públiques*” (article 1.1.b)). Aquesta llei i el reglament que la desenvolupa són d'aplicació a l'entitat d'acord amb el que estableix l'article 3.1.b) LTC.

L'article 18 de l'LTC estableix que *"les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda"* (apartat 1).

Segons l'article 2.b) de l'LTC és *"informació pública: la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei."*

En el cas plantejat en la consulta, les dades identificatives (nom, cognoms, TIP) dels vigilants de seguretat dels trens, estacions i altres dependències de les línies de ferrocarrils és informació que està en poder de l'entitat com a conseqüència de l'execució del contracte per a la prestació dels serveis de seguretat. Aquesta informació s'ha de considerar informació pública als efectes de l'LTC la qual resta sotmesa al règim d'accés previst en aquesta normativa, que estableix, com a criteri general, que el dret d'accés a la informació pública només pot ser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis (article 20 i següents).

Per tant, les previsions de la LTC en relació amb els articles 6.1.e) i 6.1.c) de l'RGPD podria constituir una base jurídica per a la comunicació, per part de l'entitat, d'informació sobre els vigilants de seguretat que presten serveis a les seves dependències quan siguin sol·licitades per un usuari del servei de transport.

Ara bé, en la mesura que es tracta d'informació que conté dades personals, poden resultar d'aplicació els límits previstos articles 23 i 24 de l'LTC.

III

En els supòsits en els que la informació no contingui categories especials de dades en els termes de l'article 23 LTC, com seria el cas de la informació a què fa referència la consulta, l'accés s'ha de regir per les previsions de l'article 24 de l'LTC, segons el qual:

"1. S'ha de donar accés a la informació pública si es tracta d'informació directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'Administració que contingui dades personals merament identificatives llevat que, excepcionalment, en el cas concret hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits.

2. Si es tracta d'altra informació que conté dades personals no incloses a l'article 23, es pot donar accés a la informació, amb la prèvia ponderació raonada de l'interès públic en la divulgació i els drets de les persones afectades. Per a dur a terme aquesta ponderació s'ha de tenir en compte, entre altres, les circumstàncies següents:

- a) El temps transcorregut.*
- b) La finalitat de l'accés, especialment si té una finalitat històrica, estadística o científica, i les garanties que s'ofereixin.*
- c) El fet que es tracti de dades relatives a menors d'edat.*

d) *El fet que pugui afectar la seguretat de les persones.
(...).*”

D'acord amb l'article 24.1 de LTC s'ha de donar accés a la informació directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'administració que contingui dades personals merament identificatives.

Les dades merament identificatives dels vigilants de seguretat que presten serveis als trens, estacions i altres dependències de l'entitat, s'ha de considerar incloses dintre de les previsions de l'article 24.1 LTC. Aquests treballadors tot i no tenir una vinculació laboral amb l'entitat, ateses les funcions concretes que porten a terme, directament relacionades amb les funcions públiques de l'entitat, haurien de poder ser identificats pels usuaris del servei igual que ho serien els empleats públics que presten servis en les administracions públiques.

Així, en el cas plantejat en la consulta, si la informació que sol·licita un usuari del servei de l'entitat per a la presentació d'una reclamació són únicament les dades identificatives d'un vigilant de seguretat, caldria facilitar-li l'accés a aquesta informació d'acord amb l'article 24.1 LTC excepte que, en el cas concret, hagués de prevaler la protecció de les dades personals del vigilant implicat.

Al marge d'això existeix encara un altre element addicional que pot portar a la mateixa conclusió. Des de la perspectiva de la protecció de dades, cal tenir en compte que, segons la disposició addicional desena de l'LOPDGDD:

“Los responsables enumerados en el artículo 77.1 de esta ley orgánica podrán comunicar los datos personales que les sean solicitados por sujetos de derecho privado cuando cuenten con el consentimiento de los afectados o aprecien que concurre en los solicitantes un interés legítimo que prevalezca sobre los derechos e intereses de los afectados conforme a lo establecido en el artículo 6.1 f) del Reglamento (UE) 2016/679”.

La base jurídica de l'article 6.1.f) RGPD, no resulta d'aplicació quan un tractament de dades es duu a terme per al compliment d'una missió realitzada en interès públic o en exercici de poders públics del responsable. Ara bé, la disposició addicional desena de l'LOPDGDD preveu una habilitació per a la comunicació en base a l'interès legítim de tercers, com podria ser, en aquest cas, els usuaris afectats que demanen accedir a les dades d'un vigilant de seguretat.

En el context plantejat en la consulta podem entendre que la finalitat de l'accés estaria relacionada amb la defensa dels interessos de la persona sol·licitant ja que per tal d'emprendre accions legals per a la defensa dels seus interessos, els usuaris del servei que tinguin queixes sobre el tracte rebut per un vigilant de seguretat han de poder accedir a determinada informació sobre els mateixos.

D'acord amb el que s'ha exposat fins ara, la resposta a la primera i a la segona de les qüestions plantejades per la DPD és que la comunicació de les dades merament identificatives del vigilant de seguretat a un usuari que les sol·licita per a presentar una reclamació, es pot considerar un tractament lícit que té com a base jurídica les previsions de la LTC en relació amb l'article 6.1.c) RGPD (el tractament és necessari per al compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament).

IV

Pel que fa a les dades personals que es poden comunicar dels vigilants de seguretat, i per tal de respondre a la tercera de les qüestions plantejades escau atendre al que estableix la normativa de transparència.

Els apartats 2 i 3 de l'article 70 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (en endavant RLTC), preveuen.

“(..)

2. Als efectes del que preveu l'article 24.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, són dades personals merament identificatives les consistents en el nom i cognoms, el càrrec o lloc ocupat, cos i escala, les funcions desenvolupades i el telèfon i les adreces, postal i electrònica, de contacte professional, referides al personal al servei de les administracions públiques, alts càrrecs i personal directiu del sector públic de les administracions públiques.

En els casos en els quals la publicació o l'accés a un document administratiu requereixi la identificació de l'autor, s'han d'eliminar, especialment, les dades de localització, el número del document nacional d'identitat o document equivalent i la signatura manuscrita. Si la signatura és electrònica, s'ha de publicar el document signat electrònicament de manera que no es pugui accedir a les propietats del certificat electrònic emprat per a la signatura.

Les dades de localització s'han de suprimir en el cas que no es tracti de les dades merament identificatives de l'autor en la seva condició de càrrec o personal al servei de les administracions públiques.

3. En el cas de membres de les forces i cossos de seguretat o d'altres col·lectius que per motius de seguretat requereixin una protecció especial, la seva identificació amb noms i cognoms ha de ser substituïda per la publicació d'un codi o número identificatiu professional.

(..)”

Així, en el cas de forces i cossos de seguretat, però també d'altres col·lectius que per motius de seguretat requereixin de protecció especial, la identificació amb noms i cognoms s'ha de substituir per la comunicació d'un número identificatiu professional.

En el cas dels vigilants de seguretat, caldrà estar al règim establert per la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de Seguretat Privada.

D'acord amb l'article 2.1 d'aquesta llei, la seguretat privada és “*el conjunto de actividades, servicios, funciones y medidas de seguridad adoptadas, de forma voluntaria u obligatoria, por personas físicas o jurídicas, públicas o privadas, realizadas o prestados por empresas de seguridad, despachos de detectives privados y personal de seguridad privada para hacer frente a actos deliberados o riesgos accidentales, o para realizar averiguaciones sobre personas y bienes, con la finalidad de garantizar la seguridad de las personas, proteger su patrimonio y velar por el normal desarrollo de sus actividades*”. Mentre que l'article 2.8

defineix el personal de seguretat privada com: “las personas físicas que, habiendo obtenido la correspondiente habilitación, desarrollan funciones de seguridad privada”.

Els requisits d'habilitació dels vigilants de seguretat venen regulats a l'article 27 que estableix:

“1. Para el ejercicio de las funciones de seguridad privada, el personal al que se refiere el artículo anterior habrá de obtener previamente la correspondiente habilitación del Ministerio del Interior, en los términos que reglamentariamente se determinen.

2. A quienes soliciten la habilitación, previa comprobación de que reúnen los requisitos necesarios, se les expedirá la tarjeta de identidad profesional, que incluirá todas las habilitaciones de las que el titular disponga.

La tarjeta de identidad profesional constituirá el documento público de acreditación del personal de seguridad privada mientras se encuentra en el ejercicio de sus funciones profesionales.

(...)”

L'article 39.5 preveu que el personal de seguretat durant la prestació dels seus serveis ha de portar la targeta de identificació professional.

En el mateix sentit el Reial Decret 2364/1994, 9 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament Seguretat Privada també estableix als seus article 52, 60 i 68 l'habilitació d'aquest personal i la documentació d'aquesta habilitació mitjançant la corresponent targeta d'identitat professional, així com les obligacions de portar la targeta d'identificació personal sempre que es trobin en exercici de les seves funcions i de mostrar-les quan siguin requerits per membres dels cossos i forces de seguretat o pels ciutadans afectats (article 68.2).

Per tant, en la mesura que la normativa de seguretat privada analitzada preveu una identificació d'aquests mitjançant una targeta d'identitat professional (TIP) s'ha d'entendre que els està reconeixent la protecció especial a la qual fa referència l'article 70.3 del RLTC.

En conseqüència, les dades identificatives dels vigilants de seguretat que es poden facilitar a les persones que ho sol·licitin per efectuar una reclamació, s'ha de limitar al TIP dels vigilants sense incloure el seu nom i cognoms.

V

Finalment, la DPD planteja si cal que l'entitat comuniqui al vigilant de seguretat afectat i/o a l'empresa de seguretat que el té contractat el fet de que s'han demanat les seves dades, per part d'una persona usuària arrel d'una reclamació rebuda i s'han facilitat a aquesta persona usuària.

Respecte d'aquesta qüestió escau tenir en consideració l'article 31 de LTC, que preveu el següent:

“1. Si la sol·licitud d'informació pública pot afectar drets o interessos de tercers, d'acord amb el que estableix aquesta llei, en el cas que els possibles afectats estiguin identificats

o siguin fàcilment identificables se'ls ha de donar trasllat de la sol·licitud, i tenen un termini de deu dies per a presentar al·legacions si aquestes poden resultar determinants del sentit de la resolució.

2. El tràmit d'al·legacions a què fa referència l'apartat 1 suspèn el termini per a resoldre.

3. El trasllat de la sol·licitud ha d'indicar els motius de la sol·licitud, si s'han expressat, però no és obligatori revelar la identitat del sol·licitant.

4. S'ha d'informar el sol·licitant del trasllat de la sol·licitud a tercers i de la suspensió del termini per a dictar resolució fins que s'hagin rebut les al·legacions o hagi transcorregut el termini per a presentar-les."

Així, per a poder determinar si existeixen circumstàncies personals que afecten al vigilant de seguretat respecte del qual es sol·liciten les seves dades que, excepcionalment poguessin limitar aquest dret d'accés, caldria comunicar als vigilants de seguretat afectats el fet que les seves dades han estat sol·licitades per una persona usuària, abans de facilitar a aquesta persona les seves dades, per tal que puguin fer les al·legacions que considerin oportunes.

Pel que fa a la comunicació d'aquesta petició a l'empresa de seguretat, es tracta d'una qüestió que no està prevista en la normativa de protecció de dades i que per tant no és objecte d'aquest dictamen.

En qualsevol cas, en la comunicació a la persona afectada derivada de l'article 31 LTC, cal tenir en compte que en principi no s'ha d'incloure la identitat de la persona reclamant (art. 31.3 LTC i 62.4 del RLTC), llevat que excepcionalment, de manera motivada i prèvia consulta a la persona sol·licitant, consideri que comunicar la seva identitat pot ser essencial per a la defensa dels drets i interessos del vigilant de seguretat privada.

Per altra banda, l'article 34.1 de l'LTC estableix que la resolució de la sol·licitud d'accés, a banda de notificar-se a la persona sol·licitant, s'ha de notificar també a les persones afectades -en aquest cas el vigilant de seguretat- que hagin comparegut en l'expedient.

En definitiva, des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, l'entitat hauria de comunicar al vigilant de seguretat afectat que s'han demanat les seves dades per part d'una persona usuària abans de facilitar-li la seva informació de tal manera que aquest pugui al·legar les circumstàncies personals que consideri oportunes i, si escau, exercir el dret d'oposició previst a l'article 21 de l'RGPD.

Conclusió

L'entitat que fa la consulta pot comunicar el número TIP, sense incloure el nom i els cognoms, dels vigilants de seguretat que hagin intervingut en algun incident durant la prestació del servei, a petició d'alguna persona usuària que hagi participat en els fets. Aquesta comunicació trobaria habilitació en l'article 6.1.c) RGPD en relació amb l'LTC.

L'entitat hauria de comunicar al vigilant de seguretat afectat que s'han demanat les seves dades per part d'una persona usuària abans de facilitar-li la informació per tal que, si escau,

pugui al·legar les circumstàncies personals en que fonamenta la seva oposició a l'accés. Un cop dictada la resolució de la sol·licitud d'accés també s'haurà de notificar al vigilant o vigilants de seguretat que hagin comparegut a l'expedient.

Barcelona, 3 de juny de 2022